

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТАНКОВИХ ВІЙСЬК
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Начальник кафедри

_____ М.КОРЧАГІН
(підпис)

« _____ » _____ 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бойова армійська система

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ **перший (бакалаврський)** _____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни _____ **загальна підготовка (обов'язкова)** _____
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ **денна** _____
(денна/заочна)

Харків – 2019 рік

Обсяг дисципліни: 4 кредити ECTS 120 годин.

Практичних занять: 76 годин.

Самостійна робота: : 80 годин.

Диференційований:залік: 4 годин.

Форма контролю: диференційований залік.

Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»:

1/2/3/4/5/6/7 семестр.

Мова викладання: українська.

Метою вивчення навчальної дисципліни “Бойова армійська система” є підготовка майбутнього офіцера військового управління тактичного рівня фізично і психологічно підготовленого за Бойовою армійською системою першого рівня (тактико-спеціальна підготовка, рукопашний бій, стрільба) здатного пересуватись на місцевості без зброї зі зброєю та спорядженням, приймати вигідні положення для стрільби, володіти базовою технікою прийомів рукопашного бою, основами подолання штучних та природних перешкод. Цілями освоєння дисципліни є формування фізично тренованої особистості, здатної спрямовано використовувати різноманітні засоби фізичного захисту, зміцнення здоров'я, психофізичної підготовки та самооборони в професійній діяльності.

Компетентності. 1. Здатність організувати процес підготовки військовослужбовців для забезпечення адаптації до фізичних навантажень, нервово-психологічних напружень в екстремальних умовах та дій в новій ситуації.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньої програми визначені та сформульовані наступні результати навчання: Продемонструвати техніку виконання вправ, прийомів і дій за видами підготовки Бойової армійської системи першого рівня, виконувати фізичні вправи, прийоми та дії за стандартами підготовки. Здатність організувати процес підготовки військовослужбовців для забезпечення їх фізичної готовності до виконання навчально-бойових завдань за призначенням.

Змістові модулі, що розглядаються.

Блок змістових модулів 1. Навчання техніки виконання військово-прикладних вправ за Бойовою армійською системою.

Змістовий модуль 1. Тактико-спеціальна підготовка.

Змістовий модуль 2. Рукопашна підготовка.

Змістовий модуль 3. Гірська підготовка.

Змістовий модуль 4. Стрільба.

Блок змістових модулів 2. Навчання та закріплення техніки виконання військово-прикладних вправ за Бойовою армійською системою.

Змістовий модуль 5. Тактико-спеціальна підготовка.

Змістовий модуль 6. Рукопашна підготовка.

Змістовий модуль 7. Гірська підготовка.

Змістовий модуль 8. Стрільба.

Блок змістових модулів 3. Навчання, закріплення та удосконалення техніки виконання військово-прикладних вправ за Бойовою армійською системою.

Змістовий модуль 9. Тактико-спеціальна підготовка.

Змістовий модуль 10. Рукопашна підготовка.

Змістовий модуль 11. Гірська підготовка.

Змістовий модуль 12. Стрільба.

Форма та методи навчання.

- фронтальна форма навчання, коли усі курсанти під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;
- групова форма навчання, коли курсанти поєднуються в групи (відділення) в залежності від штатної структури підрозділу, які працюють паралельно;
- індивідуальна форма навчання, коли курсанти виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи:

- пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а курсанти її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті;
- репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача.

Вищевказані методи надають курсантам знання, вміння, навички. Для розвитку їх творчих здібностей викладач повинен використовувати методи проблемного навчання: проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний) метод, винахідницький метод.

Частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення курсантів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань по прийняттю рішення на бій, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам курсант.

Винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування рис творчої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни: «Спеціалізована фізична підготовка» відіграє важливу роль у військово-професійному орієнтуванні майбутніх офіцерів на самостійне виконання службово-бойових функцій на первинних офіцерських посадах, зазначених у варіативній частині освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника академії.

Військово-професійна спрямованість навчання військових фахівців забезпечується застосуванням методу проблемно-пошукового подання навчального матеріалу і нормативного обґрунтування практичного навчання. Цей метод реалізується дотриманням положень нормативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника академії щодо відповідності змісту і повноти набутих курсантами вмінь службово-бойовим функціям та типовим завданням діяльності на первинних офіцерських посадах за призначенням.

Засобами реалізації військово-професійної спрямованості дисципліни «Спеціалізована фізична підготовка» є визначені об'єкти навчально-спортивної бази, спеціалізовані спортивні зали з відповідним спортивним обладнанням, фонди навчально-методичних посібників та розробок кафедри.

Методи контролю.

Підсумковим контролем з навчальної дисципліни для курсантів є складання диференційованого заліку у кінці сьомого семестру.

До здачі диференційованих заліків та екзаменів допускаються тільки ті курсанти, що виконали всі вимоги поточного та модульного контролю, які передбачені навчальною програмою. Курсанти, що не виконали вимоги поточного та модульного контролю, які були передбачені навчальною програмою на день здачі заліку, екзамену, вважаються такими що одержали оцінку “НЕЗАДОВІЛЬНО”.

Курсанти, які не з'явилися на залік без поважних причин вважаються такими, що одержали оцінку “НЕЗАДОВІЛЬНО”.

Диференційовані заліки та екзамени проводяться протягом одного дня. Під час диференційованих заліків та екзаменів перевіряється рівень фізичної та методичної підготовленості слухачів і курсантів,

Рівень фізичної підготовленості перевіряється за чотирма – п'ятьма вправами, які характеризують різні фізичні якості і прикладні навички та оцінюється відповідно до вимог Настанови з фізичної підготовки.

Методична підготовленість курсантів та слухачів перевіряється за якістю виконання методичного завдання та за знання теоретичних основ фізичної підготовки. Оцінка методичної підготовленості визначається відповідно до вимог Настанови з фізичної підготовки.

Основна література:

1. Наказ МОУ №90 від 16.02.2012р. “Тимчасова настанова з бойової підготовки у Збройних Силах України”.
2. Наказ МОУ №699 від 25.10.2012р. “Про затвердження концепції удосконалення підготовки Збройних Сил України”.
3. Наказ начальника Генерального штабу ЗСУ від 11.02.14 року № 35 “Про затвердження Тимчасової настанови з фізичної підготовки в Збройних Сил України”.
4. “Тимчасова програма індивідуальної підготовки та оцінки особового складу підрозділів Сухопутних військ” затверджена Командувачем Сухопутних військ ЗСУ від 29.12.2012 р.
5. Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах МО України та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів України, затверджене наказом МО України від 20.07.2015 № 346. Кубіцький С.О., Балашова С.П., Черняк А.І. Військове навчання та виховання: Альбом схем. – Київ: ВІКНУ, 2006.

Допоміжна

1. Анохін Є.Д. Фізична підготовка в арміях провідних країн НАТО: Навчальний посібник, Львів: ЛВІ, 2005, –115 с.
2. Керівництво та організація форм фізичної підготовки у ВВНЗ: навчальний посібник / Під редакцією Ю.А. Бородін, Пічугін М.Ф., Романчук С.В., Романчук В.М., Боринський І.О., Єрьомін С.А. – Житомир: ЖВІРЕ, 2008. — С. 31—40.
3. Бородін Ю.А., Пічугін М.Ф., Боринський І.О., Єрьомін С.А., Романчук В.М., Романчук С.В. Форми фізичної підготовки у навчальних підрозділах Збройних Сил України. Навчально–методичний посібник. – Київ: типографія ГШ ЗСУ, 2007. – 168 с.
4. Військово – спортивний комплекс – основа спортивно – масової роботи: Навчально - методичний посібник. – Ольховий О.М., Лисак Г.Г., Корчагін М.В., Батов Є.В., Полтавець А.І. – Х.: ХУПС, 2009 . – 52 с.
5. Гирьовий спорт: навч.-метод. посіб. / О.І. Галашко, С. В. Романюк, В.В.Ретунських, В.П.Ширяєв – Х.: ХФВП, 2010. – 84 с.
6. Керівництво та організація форм фізичної підготовки у вищих військових навчальних закладах: Навчальний посібник / Ю.А.Бородін, М.Ф. Пічугін, В.М.Романчук та ін. – Житомир: ЖВІ НАУ, 2008. – 284 с.
7. Кирпенко В.М., Яровий М.В., Корчагін М.В. та ін. Самостійне фізичне тренування курсантів вищих військових навчальних закладів: навчально – методичний посібник – Харків: ХУПС, 2013. – 66 с.
8. Медичний контроль і самоконтроль на заняттях із фізичної підготовки та спорту, профілактика спортивного травматизму : навч.-метод. посіб. / С. В. Гоманюк – Х.: ХФВП, 2010. – 24 с.

9. Особливості фізичної підготовки військовослужбовців–жінок: навчально-методичний посібник / Л.М.Кізло, І.А.Боринський, С.В.Романчук та ін. – К: УФП ЗСУ, 2008. – 136 с.

10. Організація та проведення змагань із військово-прикладних видів спорту: навч.-метод. посіб. / С.В.Гоманюк, В.О.Гунченко, О.В.Зонов, В.П.Ширяєв. – Х.: ФВП НТУ “ХПІ”, 2012. – 100 с.

11. Подолання перешкод: навчально-методичний посібник / під загальною редакцією полковника Боринського І.О. – Київ: УФП ЗСУ, 2006. – 130 с.

12. Проведення форм фізичної підготовки під час проходження стажування у військах: навч.-метод. посіб. / М. В. Корчагін, В. О. Гунченко, Ю. В. Цепляєв, В. П. Ширяєв – Х.: ВІТВ НТУ “ХПІ”, 2019. – 63 с.

13. Рукопашна підготовка : навч.-метод. посіб. / В. М. Кирпенко, А. В. Безверхий, М. В. Корчагін та ін.. – Х. :ХНУПС, 2017. – 84 с.

14. Фізична підготовка військовослужбовців, призваних за мобілізацією: навчально-методичний посібник / І.А. Нікіфоров, В.М. Кирпенко, М.В. Корчагін та ін.. – Х.: ХНУПС, 2015. – 72 с.

15. Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт: курс лекцій / В.М. Кирпенко, М.В. Яровий, М.В. Корчагін та ін. – Х.: ХУПС, 2014. – 220 с.

16. Методичні рекомендації з організації та проведення навчальних занять з фізичної підготовки: методичний посібник / під заг. ред. генерала армії України Кириченка С.О. — К: УФП ЗСУ, 2008. — С. 8—17.

17. Сто уроков борьбы самбо. - Изд. 3-е, испр., доп. С81 Под общей редакцией Чумакова Е.М. – М.: Физкультура и спорт, 1988. – 304 с., 1988. – 304 с., ил

18. Травников, А. «Запрещенные» удушающие приемы, техники дыхания, которые увеличивают силу, скорость и реакцию. По системе спецназа КГБ / Александр Травников. – М.: АСТ; СПб.: Прайм- Еврознак, 2010. – 189, [1] с.: ил. – (Персональный убойный отдел).

19. Линиченко А.Н. Л59 Боевая подготовка работников служб безопасности / А. Н. Линиченко О.Ю. Захаров. – М.: Астрель, 2009. – 352 с. - (Бойцовский клуб).

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Семестр	Змістові модулі, форми контролю успішності навчання
1	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ3;
2	ЗМ1, ЗМ2, ЗМ4;
3	ЗМ5, ЗМ6, ЗМ7, ЗМ8;
4	ЗМ9, ЗМ10, ЗМ11, ЗМ12;
5	ЗМ9, ЗМ10, ЗМ11, ЗМ12;
6	ЗМ9, ЗМ10, ЗМ11, ЗМ12;
7	ЗМ9, ЗМ10, ЗМ11, ЗМ12, диференційний залік;

Таблиця 4. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
<p>Тактико-спеціальна підготовка Рукопашна підготовка Гірська підготовка стрільба</p>	Статути Збройних Сил України та їх практичне застосування (у тому числі стройова підготовка)”
	Управління повсякденною діяльністю підрозділів (у т. ч. охорона державної таємниці, безпека життєдіяльності, основи охорони праці)”
	“Загальна тактика”
	“Стрілецька зброя та вогнева підготовка”
	“Засоби індивідуального та колективного захисту”

Провідний лектор:

старший викладач кафедри

підполковник

О.ЗОНОВ